

*Дмитро КУЛЕБА,
Міністр закордонних справ України*

ЗМІЦНЮЄМО ДИПЛОМАТИЧНИЙ ФРОНТ ЗАРАДИ ПЕРЕМОГИ УКРАЇНИ

2022-й – найважчий рік в історії незалежної України. Повномасштабна агресія Росії стала екзистенційним випробуванням для держави, наших інститутів, кожного українця та українки. Цей рік був найважчим і для української дипломатії, та водночас унаочнив неймовірну відвагу, сміливість і стійкість українців, які стали на захист власної свободи. Тому це також рік масштабних, історичних досягнень.

Саме в часи найбільших випробувань ми виявляємо, ким є насправді, який наш справжній потенціал, яку ми маємо волю до боротьби та перемоги. Українці продемонстрували, що нас ніколи і нікому не зламати. Перемога України на військовому та дипломатичному фронтах невідворотна, це єдиний можливий варіант розвитку подій.

У найтемніші для Української держави часи дипломатична команда Президента Володимира Зеленського забезпечила безпрецедентну міжнародну підтримку України та потужний тиск на Росію, консолідувала світ довкола мети нашої перемоги та захисту Статуту ООН.

Потужна військова підтримка України з боку союзників – це головний пріоритет нашої воєнної дипломатії. Завдяки командній грі на всіх рівнях – Глави Держави, Офісу Президента, МЗС, Міноборони, Мінінфраструктури, ГУР і СЗР – вдалося досягти значних результатів у залученні найсучаснішої техніки, зброї, амуніції та боєприпасів від міжнародних партнерів. Ми ведемо цю важливу роботу щодня, перетворюючи «ні» на «так» у ключових столицях і долаючи один психологічний бар'єр за іншим.

Так було з переходом на зброю натовського зразка, наданням ракетних систем залпового вогню та іншими важливими етапами. Ми зробимо все для того, щоб наші воїни мали всю необхідну зброю для звільнення нашої землі. Ми також працюємо над розвитком українського оборонно-промислового комплексу із залученням іноземних партнерів та їхніх технологій: важливо не лише везти до України зброю, а й посилювати спроможності власної «оборонки».

Сучасне озброєння не просто рятує життя українців та допомагає обороняти нашу землю, а докорінно змінює стратегічну ситуацію та логіку війни. Українські сили перехопили ініціативу, за лічені тижні звільнили тисячі квадратних кілометрів нашої землі та готуються до звільнення решти.

Продовжуємо доносити до союзників головний меседж: допоки російська агресія не зазнала остаточної поразки, жодна країна не буде в безпеці. Адже 24 лютого Путін напав не лише на Україну, а й на безпеку та стабільність Європи та світу, на засадничі принципи Статуту ООН.

Більше зброї, більше санкцій проти держави-терориста, більше фінансової допомоги – усе це не просто кредо нашої роботи, а результати, які вже зараз забезпечує дипломатична команда Президента Зеленського.

На доручення Глави Держави українські дипломати «протискають» критично важливі для України рішення. Завдяки цій роботі нам вдалося крок за кроком трансформувати позицію союзників та умовно нейтральних країн, знайти спільні точки дотику, спільні переваги та інтереси.

Саме в цьому полягає мистецтво дипломатії – виконувати найскладніші завдання, захищати національні інтереси України в усіх куточках світу. Не просто «дружити проти», а будувати проактивне партнерство, яке посилює і Україну, і наших друзів.

З перших днів війни дипломатичний фронт став справжнім полем битви за Україну. У перші дні наші міжнародні партнери вагалися навіть з відключенням російських банків від платіжної системи SWIFT. Нині ми маємо безпрецедентні санкції проти Росії, дієву солідарність наших євроатлантичних союзників, тотальну ізоляцію держави-терориста у світі, важливі обмеження проти російських енергоносіїв. І це не вичерпний перелік.

Ми системно звужуємо простір можливостей для Москви, позбавляємо Росію грошей та інструментів, які потрібні їй для продовження агресії. Українські дипломати й далі посилюватимуть тиск на ворога, аж допоки держава-терорист не зазнає поразки.

Я впевнений, що завдяки героїзму та хоробрості українського народу війна закінчиться перемогою України, звільненням наших людей і суверенних територій у міжнародно визнаних кордонах. На дипломатичному рівні ми щодня працюємо на результат, щоб підтримати зусилля з деокупації. Не втомлюємося переконувати партнерів, що в перемозі України

зацікавлені всі, а підтримка нашої держави – це не благодійність, а найкраща інвестиція в їхню національну та регіональну безпеку.

24 лютого Росія перетворила свою агресію проти України на найбільшу війну в Європі з часів Другої світової. Повномасштабне вторгнення російських загарбників засвідчило крихкість світових безпекових інститутів, які не змогли стримати агресора. Україна разом з іншими відповідальними державами прагне заповнити вакуум лідерства заради стабільності та миру. Ми ведемо за собою і об'єднуємо всю демократичну спільноту, щоб протистояти спільним безпековим викликам, захистити свободу, стабільність та нормальне життя обабіч Атлантики та на всіх континентах.

Критично важливим є не лише ситуативне реагування на злочини Росії та ескалаційні кроки Кремля, а спільна стратегія, нові безпекові механізми, рішучі та проактивні дії. Україна переконана в необхідності формування ефективної безпекової архітектури світу, яка має засновуватися на повазі до міжнародного права та жорстких гарантіях безпеки, а не деклараціях. Наша держава готова виступити драйвером цих процесів у глобальному вимірі.

Місія України, нашої дипломатії, полягає в тому, щоб і надалі об'єднувати світ у протистоянні терористичній Росії та іншим ревізіоністам. Це відповідає життєвим інтересам абсолютної більшості суверенних держав, які поважають Статут ООН. Від консолідованості міжнародної спільноти залежить не просто майбутнє світопорядку та демократії, а й нормальне та стабільне життя в усіх куточках планети. Альтернатива – повернення світу в стан війни всіх проти всіх і багаторівневої кризи на континентах.

Лідерська місія України – це амбітне завдання, але за рік страшної війни ми вже неодноразово довели, що для українців немає нічого неможливого. Нова роль України у світі потребує і нової якості зовнішньої політики, яка є справді глобальною.

Ми системно доносимо до африканських, азійських, латиноамериканських партнерів, що Росія загрожує всьому світові, стабільності та добробуту людей у різних регіонах. Москва вже використовує енергоносії та зерно як зброю, шантажує десятки країн голодом і холодом у домівках. Годі шукати кращої стратегії протидії цим зарозам, аніж максимальна підтримка України, щоб ми завдали агресору поразки та позбавили його можливостей для шантажу.

Українська дипломатія розширює міжнародну коаліцію на підтримку нашої держави, посилює позиції України на Глобальному Півдні. Це частина нашого довгострокового курсу на відкриття нових горизонтів. Проактивна робота МЗС уже приносить результати. Варто згадати хоча б історичне голосування за резолюцію «Територіальна цілісність України: захист принципів Статуту ООН».

Рекордні 143 країни проголосували «за», зокрема багато африканських та азійських держав, які змінили політичну позицію та поступово відмовляються від політики безумовного нейтралітету. Всі африканські країни, які я відвідав у жовтні під час першого в історії української дипломатії турне глави МЗС країнами Африки, також підтримали нашу державу. Ми відкриваємо нові можливості для українського бізнесу та громадян за межами євроатлантичного простору, проактивно захищаємо позиції України, адже наші інтереси є в усіх регіонах – в Азії та Африці, на Близькому Сході, у Латинській Америці.

Українські дипломати також ефективно протидіють намаганням Росії розколоти єдність наших євроатлантичних союзників. РФ використовує всі можливі засоби – енергетичний шантаж, агресивну пропаганду, маніпуляції щодо «мирних переговорів» на тлі ядерних погроз. Але завдяки добре скоординованим зусиллям України та партнерів російські диверсії систематично зазнають поразки. Союзники як ніколи консолідовані. Демократичний світ поділяє українське бачення перемоги – повне відновлення територіальної цілісності нашої держави. Стратегічні партнери готові допомагати Україні стільки, скільки це буде необхідно для перемоги.

Навіть в умовах війни українська дипломатія працює на стратегічну перспективу. Ми активно формуємо майбутнє регіону та міжнародного порядку, де Україна посяде гідне місце – з визначальною роллю в глобальній системі координат. Успіх міжнародної Кримської платформи вже засвідчує це. За рік існування вона об'єднала спільноту справжніх друзів України, які політично підтримують нашу державу на всіх рівнях – глав держав і урядів, міністрів, парламентів, експертів. Кількість учасників та рівень представленості зростає навіть попри повномасштабну війну, тому я переконаний, що з такою світовою підтримкою ми обов'язково досягнемо мети Кримської платформи – повної деокупації українського півострова.

Україна досягла історичних успіхів на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції. Важливо, що Україна приєднується до євроатлантичної спільноти не як жертва або прохач, а як динамічний та проактивний гравець. Наша держава посилить ЄС і НАТО, зміцнить потенціал цих альянсів, докорінно змінить стратегічний баланс у світі, принесе йому нові перспективи, переваги та амбіції.

Історичне досягнення 2022 року – надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС. Це результат системної та скоординованої роботи Президента, Уряду, дипломатичної команди, всіх українців. Раніше кандидатство України в ЄС вважали чимось віддаленим та майже недосяжним, а тепер ми рухаємося далі – до повноправного членства в Європейському Союзі.

30 вересня Україна подала заявку на вступ до Північноатлантичного альянсу. Російська агресія спонукала НАТО інакше поставитися до процедури вступу нових членів, що ми бачимо на прикладі прискореної інтеграції Швеції та Фінляндії.

Заявка України на швидкий вступ до НАТО допоможе реалізувати волю українського народу та надасть динаміку євроатлантичній інтеграції нашої держави. Україна не лише готова стати, а вже є відповідальним контрибутором євроатлантичної системи безпеки. Членство України в НАТО є невідворотним, так само як наша перемога у війні за свободу.

Але навіть прискорений вступ до НАТО потребує часу. Саме тому Міжнародна група під співголовуванням Керівника Офісу Президента Андрія Єрмака та Генерального секретаря НАТО у 2009–2014 роках Андерса Фог Расмуссена розробила проект Київського безпекового договору. Ми вже ознайомили з ним стратегічних союзників України та потенційних гарантів безпеки. Відповідна ініціатива буде потужним механізмом гарантування безпеки України до того, як наша держава здобуде членство в Північноатлантичному альянсі, а також сприятиме прискоренню нашого вступу.

Україна нині перебуває в авангарді світових процесів. Стратегічне мислення, проактивність та патріотизм роблять українську дипломатію потужним інструментом забезпечення інтересів Української держави, бізнесу та громадян. А військові успіхи та спроможна зовнішня політика засвідчують, що сучасна Україна є сильною та суб'єктною державою на міжнародній арені.